

Kirjallinen kysymys KK 134/2026 vp

Inka Hopsu vihr ym.

Kirjallinen kysymys ulkomaisten yliopistojen suomen kielen ja kulttuurin opetuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Opetushallituksen jakama tuki suomen kielen ja kulttuurin opetukseen ulkomaisissa yliopistoissa on vaarassa säästöjen myötä loppua vuonna 2027. Tuki on yhteensä vajaa 1,2 miljoonaa euroa ja sen avulla on voitu lähettää suomalaisia lehtoreita maailmalle. Tällä valtiontalouden kannalta pienellä kustannuksella on saatu aikaan suuri kansainvälinen vaikutus.

Suomen kieltä ja kulttuuria opetetaan noin 60 yliopistossa Suomen rajojen ulkopuolella. Suomen valtio on tukenut näitä yksiköitä yli puolen vuosisadan ajan, mutta nyt tämä tuki on vaarassa loppua kokonaan osana Opetushallituksen säästöjä.

Opetushallituksen jakama tuki on ollut vaikuttavaa suhteessa käytettyyn rahamäärään. Se on ylläpitänyt Suomesta ja suomen kielestä ja kulttuurista kiinnostuneiden verkostoja ja mahdollistanut opintopäiviä, neuvontaa ja harjoittelujaksoja. Tuki on auttanut kehittämään suomen kielen ja kulttuurin opetusta ympäri maailman ja auttanut pitämään Suomi-kuvaa ajantasaisena. Tuen alasajo tulee vähentämään ja heikentämään suomen kielen ja kulttuurin opetusta maailmalla.

Tukitoiminnan alasajo ei olisi menetys vain yliopistoille ja opiskelijoille vaan ennen kaikkea Suomelle. Kyse on pehmeän diplomatian työkalusta, joka vahvistaa Suomen kansainvälisiä suhteita ja maakuvaa. Monet suomea ja suomalaista kulttuuria opiskelleet ovat saattaneet muuttaa ja työllistyä Suomeen, toimia yrityksissä, edistää esimerkiksi suomalaisen kulttuurin vientiä tai toimia muuten tärkeänä linkkinä oman maansa ja Suomen välillä. Kaikella tällä on vaikutusta sekä Suomen kansantalouteen että maan diplomaattiseen asemaan. Kumpakaan ei näinä epävarmoina aikoina olisi järkevää horjuttaa.

Jos tukitoiminta lopetetaan, näivetetään Suomen valtiolle tärkeitä verkostoja, suomen kielen osaamista ja toiminnan uudelleen käynnistäminen on myöhemmin vaikeampaa. Vaikka valtiontalouden säästöjä on tarpeen etsiä monilta eri sektoreilta, tulee aina arvioida säästön suuruuden ja sen synnyttämän vaikutuksen välistä suhdetta. Tässä tapauksessa aikaansaatu säästö on pieni, mutta vaikutus kauaskantoinen.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 134/2026 vp

Millaisilla toimilla hallitus aikoo turvata suomen kielen ja kulttuurin opetuksen maailmalla ja

miten hallitus varmistaa, että suomen kielen ja kulttuurin opetukseen jaetaan sen tarvitsemaa tukea myös vastaisuudessa?

Helsingissä 8.4.2026

Inka Hopsu vihr

Mari Holopainen vihr